

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **V. J.**, bývajúci v Ž., zastúpený JUDr. M. O., advokátom v Ž., proti žalovanému : **V.**, zastúpený JUDr. M. K., advokátom v Ž., **o zaplatenie 36 513,31 € s prísl., o vylúčení sudcu Okresného súdu Žilina z prejednávania a rozhodovania veci**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 C 113/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. novembra 2011 sp. zn. 9 Co 365/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. mája 2012 sp. zn. 9 NcC 14/2012

t a k t o :

Dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. novembra 2011 sp. zn. 9 Co 365/2011 **o d m i e t a .**

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. mája 2012 sp. zn. 9 NcC 14/2012 **z a s t a v u j e .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 6. mája 2011 č.k. 25 C 113/2008-601 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia istiny 36 513,31 € s prísl. Po vykonanom dokazovaní uzavrel, že nejde o pôžičku, ale o vklady a to vzhľadom na uvedenie účelu na príjmových pokladničných dokladoch, zaúčtovanie daných vkladov, výsluch svedkov, znalecký posudok a zároveň mal preukázanú stratu, na ktorej sa spoločníci podieľajú rovnakým dielom. Z tohto dôvodu sa nezaoberal kompenzačnou námietkou a návrh ako nedôvodný zamietol. Skutočnosť, že nešlo o pôžičku ale o vklad, vyplýva nielen z účelu uvedeného na príjmových dokladoch, ale aj zo samotného zúčtovania a premietnutia danej skutočnosti aj do daňového priznania spoločníkov a hospodárskeho výsledku, pričom táto

skutočnosť vyplýva aj zo svedeckých výpovedí V. Š., Z. H., A. K. a A. K.. K námietke žalobcu, že v rozhodnutí sp. zn. 24 C 45/2008 súd posúdil, že žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky spoločníkom na základe zmluvy o pôžičke uviedol, že v tomto konaní nebolo vykonané dokazovanie v rovnakom rozsahu, keďže v predmetnom konaní bolo vykonané aj znalecké dokazovanie, v zmysle ktorého bolo jednoznačne konštatované, že poskytnuté finančné prostriedky boli zaúčtované ako vklad a to aj s poukazom na vyplatenie vyporiadacieho podielu a tieto skutočnosti boli premietnuté aj do daňového priznania spoločníkov žalovaného, pričom účel bol uvedený aj na príjmových dokladoch a tieto skutočnosti vyplývajú aj z výsluchu svedkov uvedených. Nestotožnil sa ani s názorom vysloveným v uvedenom konaní ohľadom potreby zmeny spoločenskej zmluvy a základného imania pokiaľ by išlo o vklady a to vzhľadom na zákonné ustanovenia a teda na právny režim verejnej obchodnej spoločnosti, ktorou je žalovaný. Verejná obchodná spoločnosť nemá povinnú tvorbu základného imania a ani sa nezapisuje tento údaj do obchodného registra a to ani v prípade jeho tvorby. Taktiež nie je ani zákonná povinnosť uvádzať do spoločenskej zmluvy vklady spoločníkov, v prípade vkladov je iba vhodné do spoločenskej zmluvy upraviť následky oneskorenia spoločníka so splnením vkladovej povinnosti – je to však iba vhodné, nie je daná povinnosť. Zo zákonných ustanovení teda nevyplýva žiadna povinnosť, aby spoločnosť – v.o.s. uvádzala dané skutočnosti do spoločenskej zmluvy, resp. menila spoločenskú zmluvu takým spôsobom, preto nie je možné stotožniť sa ani s názorom, že ak nebola zmenená spoločenská zmluva, tak nemohlo ísť o vklady ale o pôžičku. Skutočnosť, že išlo o vklady, vyplýva aj z hospodárskeho výsledku, čo sa premietlo aj do daňového priznania, výšky vyporiadacieho podielu a celého účtovníctva a takým spôsobom spoločníci žalovaného postupovali aj v predchádzajúcich obdobiach, v ktorých boli tiež vložené vklady a nikto si nenárokoval vrátenie finančných prostriedkov z titulu pôžičky. Tvrdenia žalobcu v tomto konaní sú účelové a zavádzajúce a sú v rozpore so skutočnosťami zistenými vykonaným dokazovaním a to predovšetkým aj zo znaleckého posudku.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom z 24. novembra 2011 č.k. 9 Co 365/2011-680 rozsudok okresného súdu potvrdil. Mal za to, že prvostupňový súd postupoval správne pri hodnotení jednotlivých dôkazov a prijal aj správny právny záver. Je nepochybné, že účastníci boli vo vzájomnom vzťahu ako spoločník a verejná obchodná spoločnosť, pričom spoločníci pri zakladaní spoločnosti nevložili do nej žiadny peňažný a majetkový vklad. Je potom logické, že v prípade straty boli nútení túto vyrovnať vložením finančných prostriedkov do spoločnosti. Takýmto spôsobom sa strata vykrývala i v minulosti,

keď v spoločnosti aktívne pôsobil aj žalobca. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku č. X. vypracovaného znalcom J., vložené finančné prostriedky spoločníkmi boli zúčtované v prospech účtu X., pričom vklady, resp. pôžičky sa účtujú rovnako. Zo všetkých ďalších finančných operácií z účtovnej uzávierky a pri výpočte čistého obchodného imania vyplynulo, že poskytnuté finančné prostriedky neboli pôžičkou (nikde sa pri zúčtovaní nevychádzalo z toho, že to predstavuje záväzok spoločnosti), preto aj prvostupňový súd správne určil, že vložené finančné prostriedky žalobcom do spoločnosti žalovaného nepredstavovali pôžičku, ale jednoznačne vložené finančné prostriedky mali slúžiť na vykrytie straty v podnikaní. Takýto postup bol použitý aj pri výpočte vyrovnávacieho obchodného podielu žalobcu, v opačnom prípade by jeho vyrovnávací podiel predstavoval nulu. Keďže je zrejmé, že všetky výstupy z účtovníctva boli premietané do daňového priznania jednotlivých spoločníkov žalovaného, z čoho tiež vyplýva, že žalobca musel byť uzrozumený o účele poskytnutia finančných prostriedkov do spoločnosti. Prvostupňový súd správne poukázal na to, že nebolo v tejto súvislosti potrebné vykonať zmenu spoločenskej zmluvy o základom imaní, pretože spoločnosť vznikla bez peňažného a majetkového vkladu. Ako už bolo vyššie uvedené, či už v zmysle § 76 resp. § 82 ods. 3 Obchodného zákonníka, spoločníci ručia za záväzky spoločne a nerozdielne všetkým svojím majetkom a stratu znášajú rovnakým dielom, preto aj došlo k tomu, že spoločníci v prípade straty boli nútení finančné prostriedky do spoločnosti vložiť a týmto spôsobom stratu vykryť a ďalej pokračovať v podnikaní, čo korešpondovalo aj so spôsobom vedenia účtovníctva a čo jednoznačne potvrdil vo svojich záveroch znalec v posudku. Žalobca nenamietal ani nespochybnil, že spôsob vedenia účtovnej evidencie, pokladničnej knihy, prípadne vykonania účtovných uzávierok, bolo urobené nesprávne. Dovolací súd sa stotožňuje so závermi prvostupňového súdu, že v prípade vkladu finančných prostriedkov do spoločnosti tieto nepredstavovali pôžičku ale bola ním vykrytá strata a preto správne návrh na vrátenie pôžičky bol zamietnutý. V tomto smere sa odvolací súd plne stotožňuje s právnym posúdením veci ako aj s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu a na jeho závery v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje. Pokiaľ žalobca namietal, že boli porušené jeho procesné práva, keď nebol ako účastník konania súdom osobitne vypočutý, je zrejmé, že na konanie pred súdom splnomocnil advokáta a spoločne s ním sa zúčastňoval jednotlivých súdnych pojednávaní a nič mu nebránilo, aby sa ako účastník konania k veci osobne vyjadril.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Uviedol, že napadnutý rozsudok odvolacieho

súdu je vecne nesprávny, arbitrárny a vykazuje vady. Odôvodnenie rozsudku neobstojí, je zmätočné, argumentačne neudržateľné, vágne, zjavne arbitrárne, vnútorne protirečivé a v nesúlade s ustanoveniami právnych predpisov. Možno súčasne konštatovať, že krajský súd pri rozhodovaní plne opomenul, že prvostupňový súd mu svojim procesným postupom odňal možnosť konať pred súdom, napriek tomu, že predmetnú vadu relevantne vytýkal v odvolaní. Odôvodnenie rozsudku je skôr všeobecnou a vágnou kompláciou úvah ako presvedčivým a najmä konkrétnym posúdením a podaním relevantnej odpovede na konkrétne odvolacie námietky. Odvolací súd sa k jeho odvolacím námietkam vôbec nevyjadril, čo je znakom zjavnej arbitrárnosti. Súčasne možno konštatovať, že v danej veci na okresnom súde rozhodoval vylúčený samosudca, o čom sa dozvedel až po doručení rozsudku odvolacieho súdu. Namietané vady rozhodnutia a vady konania sa navzájom prelínajú a kumulujú. Odvolací súd z porušenia jeho práv nevyvodil žiadne dôsledky, ale naopak s nesprávnym procesným postupom súdu prvého stupňa ako aj s nesprávnymi úvahami pri hodnotení a vyslovení právnych záverov sa stotožnil. Konanie okresného ako aj krajského súdu je chaotické a zmätočné (okresný súd napr. tvrdí, že v konaní bola vypočutá A. K. – manželka štatutára žalovaného V. K. a pravdepodobne použil jej výpoveď z iného konania 24 C 45/2008, pričom v tomto konaní bola vypočutá R. K. – nevesta štatutára žalovaného V. K.).

Namietal, že okresný súd ho v konaní ako účastníka konania vôbec nevypočul napriek tomu, že na všetkých pojednávaniach bol osobne prítomný (s výnimkou posledného pojednávania, keď bol v zlom zdravotnom stave PN tesne pred uznaním jeho invalidity). A keďže aj odvolací súd žiadny procesný dôsledok z vyššie uvedených porušení základného práva nevyvodil, je konanie pred oboma súdmi ako celok postihnuté vadou vyplývajúcou z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Prvostupňový súd v danej veci vykonal dokazovanie znaleckým dokazovaním, v ktorom však nešlo o riešenie odborných ale výlučne právnych otázok. Takýmto postupom došlo k odňatiu možnosti mu konať pred súdom.

Súd si nesplnil svoju povinnosť a v konaní relevantne neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné. Predmetná povinnosť súdu je zakotvením práva účastníka na zabezpečenie predvídateľnosti rozhodovania súdu v civilnom sporovom konaní, nakoľko súd môže hodnotiť dôkazy inak, než ich vníma sám účastník a umožňuje tak účastníkovi

efektívne reagovať na oznámenie posúdenia skutkových tvrdení súdom produkovaním ďalších dôkazov. Prvostupňový aj odvolací súd svojím procesným postupom a predmetným opomenutím základných povinností vo vzťahu k účastníkovi konania mu odňali možnosť konať pred súdom.

Možno konštatovať, že okresný a krajský súd bez akejkoľvek zmeny skutkového a právneho stavu veci na základe totožných dôkazov vyslovili úplne odlišný právny názor a odlišné skutkové závery než vyslovil Okresný súd Žilina v právoplatnom rozsudku sp. zn. 24 C 45/2008 zo dňa 17.3.2009 ako i Krajský súd v Žiline v právoplatnom potvrdzujúcom rozsudku sp. zn. 10 Co 171/2009 zo dňa 16.10.2009, čo je v právnom štáte neprípustné. Všetky skutkové a právne závery okresného súdu sú v absolútnom rozpore so závermi vyslovenými vo vyššie uvedených právoplatných súdnych rozhodnutiach, čo je porušením princípu právnej istoty. V danej veci išlo o posúdenie totožných štyroch príjmových dokladov a totožných listinných dôkazov, takisto vyjadrenia svedkov a účastníkov konania boli totožné ako v konaní 24 C 45/2008.

Predmetné konanie trpí aj vadou rozhodovania vylúčeným sudcom. Po doručení rozsudku odvolacieho súdu dňa 21.3.2012 dňa 23.3.2012 pri náhodnom surfovaní na web stránke sociálnej siete [W](#). zistil, že zákonná sudkyňa JUDr. Gabriela Panáková je manželkou pána M. P., ktorý pôsobí ako prokurátor na K., pričom obaja majú na sociálnej sieti f. vytvorené personálne stránky a profily, na ktorých sami iniciatívne zverejňujú rôzne osobné a súkromné informácie bežného charakteru. Na sociálnej sieti f. má súčasne vytvorenú personálnu stránku a profil i advokát žalovaného p. JUDr. M. K., ktorý taktiež verejne zverejňuje rôzne osobné a súkromné informácie a komunikáciu. Sociálna sieť f. poskytuje ako jednu zo svojich základných funkcií možnosť vytvorenia skupín priateľov, t.j. osôb, ktorí si navzájom verejne na sociálnej sieti, deklarujú blízky priateľský a neformálny vzťah. Možno pritom konštatovať, že M. P. a JUDr. M. K. sú navzájom priateľmi, čo verejne deklarujú ich vytvorené statusy a profily na sieti f.. Nie je preto akceptovateľné, aby sudca rozhodoval za situácie, že jeho manžel a právny zástupca účastníka konania sú blízkymi priateľmi, t.j. poznajú sa, neformálne a súkromne komunikujú medzi sebou a navštevujú sa a svoje priateľstvo otvorene deklarujú.

Odvolací ako aj prvostupňový súd súčasne dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym ba až svojvoľným skutkovým zisteniam a k absolútne zmätočným právnym úvahám. Skutkové závery vyslovené krajským a okresným súdom sú v zjavnom rozpore

s obsahom spisu ako aj s čiastkovými zisteniami súdu z jednotlivých vykonaných dôkazov. Odôvodnenie rozsudku neobstojí, je zmätočné, argumentačne neudržateľné, arbitrárne, vnútorne protirečivé a v nesúlade s ustanoveniami právnych predpisov, základnými zásadami formálno-právnej logiky nehovoriac o rozpore so závermi, ktoré vyslovil Okresný súd Žilina v právoplatnom rozsudku sp. zn. 24 C 45/2008 zo dňa 17.3.2009 ako i Krajský súd v Žiline v právoplatnom potvrdzujúcom rozsudku sp. zn. 10 Co 171/2009 zo dňa 16.10.2009.

Dovolateľ ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne skutkové zistenia, hodnotenie výpovedí svedkov a vyjadrení žalovaného.

Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolanie žalobcu je v celom rozsahu nedôvodné a žiada, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu potvrdil a žalobcu zaviazal k náhrade trov konania.

Krajský súd v Žiline uznesením z 3. mája 2012 č.k. 9 NcC 14/2012-725 sudkyňu Okresného súdu Žilina JUDr. Gabrielu Panákovú nevyhlásil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 C 113/2008. V odôvodnení uviedol, že nezistil existenciu takých okolností, z ktorých by bolo možné vyvodíť pochybnosti o zaujatosti sudkyne Okresného súdu Žilina JUDr. Gabriely Panákovovej, a preto ju z konania nevyhlásil. Samotné skutočnosti uvádzané žalobcom ešte samé osebe nemôžu vzbudzovať pochybnosti o nezaujatosti sudcu, keďže samotný zákonný sudca, ktorý má vo veci rozhodovať, nemá žiadny pomer k účastníkovi konania, ani k prejednávanej veci (okrem subjektívneho pocitu účastníkov to z ničoho nevyplývalo), je povinný vec z titulu svojho povolania prejsť objektívne a rozhodnúť s prihliadnutím na profesionálny prístup k práci. U sudcu sa nezaujatosť predpokladá, pokiaľ nie je preukázaný opak. Takýto záver vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky a príslušných zákonov upravujúcich status sudcu. Osobnosť a postavenie sudcu musia byť zárukou, že nepripustia, aby vonkajšie vplyvy pôsobili na ich neustrannosť pri rozhodovaní. Opačný záver by bolo možné prijať len vtedy, keby sudca v rámci svojho subjektívneho vyjadrenia tvrdil také skutkové okolnosti, ktoré by objektívne nasvedčovali tomu, že má k veci, či účastníkom, alebo k ich zástupcom taký vzťah, ktorý by vzbudzoval dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Uviedol, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je vecne nesprávne a vykazuje vady. Odôvodnenie uznesenia neobstojí, je zmätočné, argumentačne neudržateľné, zjavne arbitrárne, vnútorne protirečivé, zamlčuje obsah dôkazov a je v nesúlade s ustanoveniami právnych predpisov. Zastáva názor, že odvolací súd mu svojím procesným postupom odňal možnosť konať pred súdom. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie (do potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu) podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto

veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom či konania súdom nesprávne obsadeným. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada konania v zmysle § 237 písm.f/ a g/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Predmetnému dôvodu dovolania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. sú vlastné tri pojmové znaky : 1. odňatie možnosti konať pred súdom, 2. to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3. možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ namieta proces dokazovania, ktoré bolo (alebo podľa názoru dovolateľa malo byť – jeho výsluch) vykonané, a správnosť vyhodnotenia vykonaného dokazovania (znalecký posudok).

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené. Ani ústava neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva ich úpravu na príslušné zákony. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite.

Dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť aj to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (por. tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten-ktorý dôkaz) môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm.f/ O.s.p. prípustné (viď R 125/1999). Tým, že súd prvého stupňa napriek návrhu žalobcu nevykonal dokazovanie výsluchom žalobcu ako účastníka konania, neodňal žalobcovi možnosť pred súdom konať.

Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva ale názor, že nesprávne hodnotenie dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011 a 5 Cdo 24/2012). Dovolací súd opakuje, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď

R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z jeho charakteru vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.), preto dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané súdmi nižších stupňov.

Dovolateľ osobitne vyjadril svoje výhrady voči dokazovaniu, ktoré bolo vykonané znaleckým posudkom. K tejto časti jeho argumentácie je potrebné uviesť, že či už výsledky dokazovania boli súdmi vyhodnotené správne alebo nesprávne, nemohlo to mať za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Dovolací súd totiž konštantne zastáva názor, že súd neodníme účastníkovi konania možnosť pred ním konať tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov.

Dovolací súd nezistil ani existenciu ďalšieho dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu prvostupňovým súdom vyplývajúceho z ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p., účinného od 15. októbra 2008, podľa ktorého predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Aj prípadné porušenie tohto zákonného ustanovenia nespôsobuje existenciu vady v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Ak totiž predseda senátu (samosudca) toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Porušenie citovaného zákonného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy, namietat' prípadný nesprávny procesný postup prvostupňového súdu v podanom odvolaní a pod. Uvedené pochybenie samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Mohlo byť zakladať iba tzv. inú vadu konania, ktorou by sa dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že nedodržaním procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p., mu prvostupňový súd odňal možnosť pred súdom konať.

V nadväznosti na dovolacie námietky (porušenie princípu právnej istoty a odchýlenia sa od právoplatného súdneho rozhodnutia v absolútne totožnej veci) a tiež so zreteľom

na právne závery ústavného súdu zaujaté v niektorých jeho nálezoch (viď napr. II. ÚS 261/2006) treba dodať, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú tie procesné nedostatky, ku ktorým prípadne došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv (resp. ústavných princípov). Jednak ide o právo na spravodlivý súdny proces, jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy, treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch týchto ustanovení. Daná procesná situácia musí byť totiž vyriešená z pohľadu oboch dotknutých ústavných článkov tak, aby boli zachované označené ústavné práva (por. I. ÚS 252/05 a aktuálne tiež IV. ÚS 481/2011). V prejednávanej veci najvyšší súd nemohol brať na zreteľ len žalobcom zdôrazňované právo na prejednanie veci bez porušenia procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ale musel dbať o to, aby zachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty, ktorý bol vyjadrený právoplatnými rozsudkami súdov nižších stupňov.

Žalobca namieta, že skutkové a právne závery prvostupňového súdu sú v absolútnom rozpore so závermi vyslovenými v právoplatných súdnych rozhodnutiach Okresného súdu Žilina sp. zn. 24 C 45/2008 zo dňa 17.3.2009 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co 171/2009 zo dňa 16.10.2009 hoci išlo o posúdenie totožných dôkazov ako v konaní sp. zn. 24 C 45/2008.

Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. V danej veci odvolací súd zhodne s okresným súdom náležite odôvodnili právne závery odlišné od právnych záverov vo veciach sp. zn. 24 C 45/2008 v spojení s 10 Co 171/2009 Okresného a Krajského súdu v Žiline, vo svojich rozhodnutiach náležite vysvetlili, prečo sa odchýlili od právnych záverov vyslovených v rozhodnutiach Okresného súdu Žilina sp. zn. 24 C 45/2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co 171/2009. Za porušenie základného práva zaručeného

v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalobcu.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberal aj otázkou opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci rozhodoval na súde prvého stupňa vylúčený sudca (§ 237 písm.g/ O.s.p.).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Účelom citovaného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia veci, 2. k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom či negatívnom) pomere k nim, alebo 3. k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2.). O tom, či je sudca vylúčený rozhodne nadriadený súd v senáte, ak bolo rozhodnuté, že sudca je vylúčený, predseda súdu určí namiesto neho sudcu alebo prikáže vec inému senátu (§ 16 ods. 1, 2 O.s.p.).

Ak nadriadený súd rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. tak, že konkrétny sudca bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, a tento sudca i napriek tomu vo veci rozhodoval, išlo nesporne o vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm.g/ O.s.p. Tento priamy a ďalej nespochybniteľný dôsledok je prirodzeným prejavom evidentnej väzby tohto ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. a je posilnený aj tým, že zákon pre tento prípad – pod sankciou ďalšej vady konania – ukladá postupovať podľa ustanovenia § 16 ods. 2 O.s.p. Neexistencia žiadneho rozhodnutia (alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci), nebráni však dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm.g/

O.s.p. samostatne posudzovať otázku, či v konaní vystupoval sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, prípadne aj inak než bola v konaní posúdená súdom nižšieho stupňa (porov. R 59/1997).

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania veci buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na pojednanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na pojednanie veci nestranným súdom je len povinnosť (nadiadeného) súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny, čl. 48 ods. 1 ústavy), treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlo a inštruktívnu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky k danej problematike.

ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napr. Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napr. Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania nezaujatosťi [por. tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale

musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania, resp. aj k ich zástupcom. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, a konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Je potrebné brať zreteľ na skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti; preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu (znamenala dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci) môže aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESLP nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k danej veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne (por. napr. I. ÚS 332/08).

Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú.

Z uvedenej judikatúry ESLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďit' prísnejšiemu kritériu

objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje.

Vychádzajúc z uvedených zásad Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel v prejednávanej veci k záveru, že nemožno prisvedčiť opodstatnenosti dôvodov námietky zaujatosti uplatnenej žalobcom.

Pokiaľ žalobca vyvodzuje svoje pochybnosti o nezaujatosti sudkyne Okresného súdu Žilina JUDr. Gabriely Panákovej z toho, že jej manžel pôsobiaci ako prokurátor K. má na sociálnej sieti f. vo svojom statuse priradeného ako priateľa JUDr. M. K., zástupcu žalovaného, je potrebné uviesť, že samotný vzťah medzi sudcami a inými úradnými osobami, napr. prokurátormi, advokátmi, s ktorými prichádzajú sudcovia pracovne do styku, obdobne ako je to u vzťahu medzi sudcami navzájom, je založený na profesionalite. Chýba tu preto objektívny základ pre konštatovanie zaujatosti. Pokiaľ by totiž z takéhoto základu bol vyvodzovaný opačný záver, teda pochybnosti o tom, či takýto sudcovia budú schopní nezaujato a spravodlivo rozhodovať, znamenalo by to vlastne, že výlučne pracovný a kolegiálny vzťah medzi sudcami a inými úradnými osobami (obdobne tiež medzi sudcami navzájom a medzi sudcami a zamestnancami súdu) prezumuje vo všeobecnosti porušovanie sudcovských povinností a zásad sudcovskej etiky. Ak rámec týchto vzťahov neprekročí hranicu profesionálnosti a kolegiálnosti a takéto prekročenie sudkyňa vec prejednávajúca na okresnom súde vo svojom vyjadrení netvrdila, nemožno mať bez ďalšieho pochybnosti o nezaujatosti takéhoto sudcu. Až v prípade, že by uvedený vzájomný vzťah prerástol cez rýdzo profesionálny rámec výkonu funkcie sudcu a nadobudol charakter bližšieho osobného vzťahu, pôjde totiž o okolnosť vzbudzujúcu opodstatnenosť pochybností o nezaujatosti, a teda vtedy by išlo o dôvod pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Vzťahy medzi sudcami a inými úradnými osobami, napr. prokurátormi, advokátmi (obdobne ako vzťahy medzi sudcami navzájom alebo medzi sudcami a zamestnancami súdu), ktoré však bežný pracovný a kolegiálny rámec neprekračujú (t.j. ak tieto vzťahy spočívajú iba na tom, že sa sudcovia a iné úradné osoby navzájom osobne poznajú, pretože prichádzajú spolu pracovne do styku), nemajú samé osebe povahu dôvodov vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania veci týkajúcej sa takejto osoby, v danom prípade právneho zástupcu žalovaného. Teda iba tá skutočnosť, že predmetná vec sa týka

právneho zástupcu účastníka konania, ktorý podľa vyjadrenia žalobcu má na f. v statusе uvedeného ako priateľa manžela vec prejednávajúcej sudkyne, nemôže založiť pomer predpokladaný ustanovením § 14 ods. 1 O.s.p.

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je postihnuté vadou, zakladajúcou prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.g/ O.s.p.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či správnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm.a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2 in fine O.s.p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Dovolací súd nezistil ani podmienku prípustnosti dovolania, na ktorú poukazoval dovolateľ a ktorá mala spočívať v odňatí jeho možnosti konať pred súdom tým, že rozsudky súdov nižších súdov neboli dostatočne odôvodnené.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom sa zároveň stotožnil s odôvodnením prvostupňového rozsudku. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu bolo preto potrebné posudzovať v kontexte s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Berúc do úvahy tento kontext je zrejmé, že odvolací súd dal jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky podstatné skutkové a právne otázky týkajúce sa predmetu prejednávanej veci a to tak, ako sú tieto

uvedené na str. 7-12 prvostupňového rozsudku. Okrem toho sa osobitne vyjadril aj k odvolacím námietkam žalobcu poukazujúc, že účastníci boli vo vzájomnom vzťahu ako spoločník a verejná obchodná spoločnosť, pričom spoločníci pri zakladaní spoločnosti nevložili do nej žiadny peňažný a majetkový vklad. Je potom logické, že v prípade straty boli nútení túto vyrovnať vložením finančných prostriedkov do spoločnosti. Ako vyplynulo zo znaleckého posudku č. X. vypracovaného znalcom J., vložené peňažné prostriedky spoločníkmi boli účtované v prospech účtu X., pričom vklady resp. pôžičky sa účtujú rovnako. Zo všetkých ďalších finančných operácií z účtovnej uzávierky a pri výpočte čistého obchodného imania vyplynulo, že poskytnuté finančné prostriedky neboli pôžičkou (nikde sa pri zúčtovaní nevychádzalo z toho, že to predstavuje záväzok spoločnosti). Vložené finančné prostriedky teda mali slúžiť na vykrytie straty v podnikaní. Takýto postup bol použitý aj pri výpočte vyrovnávacieho obchodného podielu žalobcu v opačnom prípade by jeho vyrovnávací podiel predstavoval nulu. Všetky výstupy účtovníctva boli premietané do daňového priznania jednotlivých spoločníkov žalovaného, z čoho tiež vyplýva, že žalobca musel byť uzrozumený o účele poskytnutia finančných prostriedkov do spoločnosti. V tejto súvislosti nebolo potrebné vykonať zmenu spoločenskej zmluvy o základnom imaní, pretože spoločnosť vznikla bez peňažného a majetkového vkladu. V zmysle § 76 resp. § 82 ods. 3 Obchodného zákonníka spoločníci ručia za záväzky spoločne a nerozdielne všetkým svojim majetkom a stratu znášajú rovnakým dielom, preto aj došlo k tomu, že spoločníci v prípade straty boli nútení finančné prostriedky do spoločnosti vložiť a týmto spôsobom stratu vykryť a ďalej pokračovať v podnikaní, čo korešpondovalo aj so spôsobom vedenia účtovníctva. Žalobca nenamietal ani nespochybnil, že spôsob vedenia účtovnej evidencie, pokladničnej knihy, prípadne vykonanie účtovných uzávierok bolo urobené nesprávne. Podľa názoru dovolacieho súdu rozsudok odvolacieho súdu spojený s rozsudkom súdu prvého stupňa tak spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozsudku správnosť právnych záverov, ktoré sú obsahom tohto odôvodnenia, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá.

V tejto súvislosti s požiadavkami na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia dovolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/2003 z 3. júla 2003 a II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorých všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový

a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na všetky námietky alebo argumenty v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Dovolateľ ako dovolací dôvod ďalej uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, ním uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Žalobca podal dovolanie aj proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 3.5.2012 č.k. 9 NcC 14/2012-725, ktorým odvolací súd nevytlúčil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina sp. zn. 25 C 113/2008 sudkyňu Okresného súdu Žilina JUDr. Gabrielu Panákovú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu je spôsobilým predmetom tohto opravného prostriedku.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Skutočnosť, že určité rozhodnutie vydal krajský súd, ešte neznamená, že tento súd rozhodoval ako súd odvolací. V občianskom súdnom konaní totiž krajský súd môže rozhodovať nielen ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) ale aj ako súd prvého stupňa (napr. § 9 ods. 2 O.s.p.) a tiež ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie krajského súdu o tom, že sudca okresného súdu je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, je rozhodnutím vyneseným mimo inštančného postupu, kedy krajský súd nerozhoduje ako súd odvolací; proti rozhodnutiu krajského súdu nie sú v tomto prípade zákonom prípustné opravné prostriedky, preto ani neexistuje funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto opravnom prostriedku rozhodnúť.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ktorý ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) rozhodol o nevytlúčení sudkyne Okresného súdu Žilina z prejednávania a rozhodovania veci. Dovolaním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 10 ods. 1 O.s.p.).

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdu patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Z uvedených dôvodov muselo byť konanie o dovolaní žalobcu podľa § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavené.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 . 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová